

O`zbekiston Respublikasi Madaniyat ishlari vazirligi

O`zbekiston Respublikasi Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi

**TOSHKENT DAVLAT MILLIY RAQS VA
XOREOGRAFIYA OLIY MAKTABI**

“Ijtimoiy-gumanitar fanlar fanlar”

kafedrası

“Milliy g`oya asosiy tushuncha va tamoyillari”

fanidan

Mustaqil ish

MAVZU:

**Tafakkur o`zgarishi va ma'naviy yangilanishda milliy
g`oyaning roli. Milliy g`oyani rivojlantirishning
institutsional tizimi**

**Topshirdi: “San`atshunoslik” bo`limi
4-kurs talabasi Islamov J.**

Qabul qildi: Sh.S.Xamidova

Toshkent 2017 yil

Tafakkur o'zgarishi va ma'naviy yangilanishda milliy g'oyaning roli. Milliy g'oyani rivojlantirishning institutsional tizimi

Reja:

- 1. Ma'naviy tarbiya tushunchasi.*
- 2. Milliy istiqlol g'oyasini inson qalbi va ongiga singdirish yo'nalishlari.*
- 3. Milliy o'zlikni anglash va ma'naviy yuksalishning strategik va taktik vazifalari.*

Tafakkur o'zgarishi va ma'naviy yangilanishda milliy g'oyaning roli. Milliy g'oyani rivojlantirishning institutsional tizimi

Istiqloq yillari bunday meroslarimizni har tomonlama o'rganib, yangi bosqichlarda rivojlantirish va ulardan jamiyatimiz ehtiyojlari yo'lida keng foydalanish eng muhim vazifalardan bo'lib qoldi. Xususan, o'tmish ma'naviy merosimiz ichida alohida o'rin tutuvchi xalq dostonlari bugungi kunda g'oyaviy-mafkuraviy tarbiyada juda katta ahamiyatga ega.

Kishilar ongi va qalbini makon tutgan g'oya va mafkuralar ta'lim hamda tarbiyasiz shakllanmaydi, jamiyat ravnaqiga, millat va xalqni kelajagiga xizmat qiluvchi qudratli botiniy kuchga aylana olmaydi. Zero, jamiyat mafkurasi, o'tmish bilan hozirgi davr va kelajakni, kechagi kun bilan ertangi kunni bog'lab, tutashtirib, aloqadorligini mustahkamlab turish uchun xizmat qilishga qodir ijtimoiy g'oyalar majmui bo'lib, ularning mohiyatini belgilovchi ustuvor tamoyil, bu jamiyatimiz tabiatiga, millatimiz mentalitetiga xos bo'lgan insonparvarlik tub negizi hisoblanadi. Binobarin, yoshlarimiz ruhiyatiga insonga mehr-muhabbat tuyg'ullarini singdirish jarayonida milliy g'oyaning ana shu tamoyilini ta'lim-tarbiya tizimini bosh maqsadiga aylantirish bugungi kunning dolzarb vazifasidir.

Prezidentimiz I.A.Karimov ta'kidlaganidek, «erkin fuqaro ma'naviyatini, ozod shaxsni shakllantirish masalasi oldimizda turgan eng dolzarb vazifalardandir. Boshqacha aytganda, biz o'z xaq-huquqlarini taniydigan, o'z kuchi va imkoniyatlariga tayanadigan, atrofida sodir bo'layotgan voqea-hodisalarga mustaqil munosabat bilan yondashadigan, ayni zamonda shaxsiy manfaatlarini mamlakat va xalq manfaatlari bilan uyg'un holda ko'radigan erkin, har jihatdan barkamol insonlarni tarbiyalashimiz kerak» (Ислом Каримов. Ўзбекистон XXI асрга интиломқда Ташкент. 1999й. 17-18 бетлар.).

Yoshlarni imon-e'tiqodli, milliy g'oyaga sadoqat, bir-birlariga mehr oqibatni, o'z Vataniga, millati, dini, tili, tarixi, madaniyati urf-odatlariga hurmat ruhida tarbiyalash bugungi kun talabidir. Zero, fuqarolarni yangicha tafakkur asosida tarbiyalash orqali milliy g'oya va mafkuraning hayotbaxsh insonparvarlik

tomoyillariga, umumbashariy qadriyatlarga mos keladigan xulq-atvorni shakllantirish va kamolga etkazish, ya'ni jamiyatda mehr-muruvvat madaniyatini qaror toptirish mumkin.

Mafkuraviy tarbiya talabaniing ma'naviy, ma'rifiy, siyosiy, iqtisodiy bilimlarini oddiygina qabul qilib olishinigina emas, balki ularni ongli ravishda tushunib etishini, bu bilimlardan zamonaviy ijtimoiy hodisalarga mafkuraviy kurashlar voqeligidan kelib chiqib, munosabat bildirish ko'nikmalarini shakllantirishga o'rgatishni ko'zda tutadi. Bu ko'nikmalar talaba dunyoqarashini, bilimlarini milliy istiqlol g'oyasi – Vatan ravnaqi, yurt tinchligi, xalq farovonligi, komil inson, ijtimoiy hamkorlik, millatlararo totuvlik, dinlararo bag'rikenglik (tolerantlik) nuqtai nazaridan sekin-asta boyitib borish bilan ta'minlanadi. Shuning uchun yosh avlodni tarbiyalashda uning dunyoqarashi, bilim darajasi, madaniy va siyosiy saviyasi, xulq-atvori umuminsoniy qadriyatlarga va qonun-qoidalarga mos kelishi eng muhim ahamiyatga ega. Chunki, inson mavqei jamiyat taraqqiyoti bilan bevosita bog'liq bo'lib, shaxs kamolining asosiy manbai jamiyatda, uning faoliyati bilan bog'liq ijtimoiy va oilaviy-maishiy munosabatlar tuzumida ekanligini tarix tajribasi tasdiqlab bergan.

Inson mohiyati masalasini, uning jamiyatda tutgan o'rnini, shaxsning dunyosini ifodalovchi o'zaro uzviy bog'langan e'tiqod (iymon), huquq, burch, diyonat (vijdon), adolat, halollik kabi qadriyatlar orqali to'g'ri idrok qilishi mumkin. Aslida har bir fuqaro hayotdagi o'rnini, mavqeini o'z jamiyati, vatani, tevarakatofidagi muhim (oilalar, mehnat jamoasi, mahalla va h.k.) oldidagi burchi va mas'uliyatini ichki his-tuyg'ulari, vijdoni orqali chuqur tushunib olsa, mustaqil fikri bo'lsa ijtimoiy taraqqiyotning muhim omiliga aylanadi. Shunday qilib, **mustaqil fikrlash** - shaxsning bevosita o'ziga bog'liq bo'lgan, uni tashqi muhitning turli ta'sirlariga nisbatan fikr-o'ylari vositasida munosabatda bo'lib, kerak bo'lsa, unga qarshilik ko'rsatish qobiliyatidir.

Mustaqil fikrning yo'qligi, afsuski, ayrim toifalar, xususan oliy va o'rta maxsus ta'lim tizimiga tortilmagan yoshlar, ayollar o'rtasida uchrab turadi. Bunday holatda odamlarning buzg'unchi g'oyalar ta'siriga, yot mafkuralar girdobiga tushib qolish xavfi ortib boradi. Shaxsning fikrga qarshi fikr bilan, g'oyaga qarshi g'oya

bilan, jaholatga qarshi ma`rifat bilan qarshilik ko`rsata olish imkoniyati torayadi. Bu, aytish mumkinki, yoshlarni mafkuraviy nuqtai nazardan tarbiyalashdagi eng katta muammolardan biridir.

Milliy g`oyani yoshlar qalbi va ongiga singdirishning muayyan tizimi va ustivor yo`nalishlari xaqida talabalarga tushuncha berishda ta`lim-tarbiya va targ`ibot-tashviqotning samarali usul va vositalaridan oqilona foydalanish kerak.

Milliy g`oyani inson qalbi va ongiga singdirish yo`nalishlari:

Birinchisi - ta`lim sohasida:

maktabgacha tarbiya;

umumiy o`rta ta`lim;

o`rta maxsus, kasb-hunar ta`limi;

oliy ta`lim.

Ikkinchisi - ta`lim sohasida:

tarbiya;

oila;

mahalla;

ijtimoiy- ommaviy institutlar;

ma`muriy-siyosiy tashkilotlar;

mehnat jamoasi.

Milliy istiqlol g`oyasi, avvalo, oilada, oila muhitida singadi. Bu jarayon bobolar o`giti, ota ibrati, ona mehri orqali amalga oshadi. Mafkuraviy ta`lim jarayonida quyidagi omillar ustivor ahamiyatga ega bo`ladi. Bular:

Vatan tuyg`usini shakllantirish;

Ona tilimizga muhabbat uyg`otish;

milliy kadryatlarga hurmatni kuchaytirish;

ezgulik timsoli bo`lgan ayolni ulug`lash;

oilaning vatanparvarlik hissini tarbiyalashdagi o`rnini ko`rsatish;

mahallaning demokratiya darsxonasi va o`z-o`zini boshqarish maktabi ekanini tushuntirish va hokazo.

1. Mamlakatimizda bozor munosabatlariga o'tib borilmoqda. U talab va taklif qonunining bir-biriga mos kelishida, ya'ni talabga qarab ishlab chiqarishni tashkil qilish va uning taklifning miqdori, sifatini belgilash ustivorligi ta'minlanish jarayoni yuzaga kelmoqda, samara bermayotgan korxonalarining bekilishi, jamiyatning tabaqalanishi davlatning ishlab chiqarish ustidan hukmronligi, tugashi, aholi o'rtasida ishsizlikni yuzaga kelishi, mulkchilikning turli shakllarini etakchilik qilishi kabi jarayonlar amalga oshirmoqda. Ammo, ularni hal qilishga qaratilgan iqtisodiy mexanizmlar tadbirkorlikni rivojlanishi, mulkiy munosabatlarning rivojlanishi ommaning moddiy ishlab chiqarishidagi faolligining oshuvi, demokratik jarayonlar rivojlanishi va jamiyat hayotini yangi kelgan sharoitga mos ravishda ma'naviy-ma'rifiy yangilash, odamlarni ana shu jarayonlarga moslashuvi bozor munosabatlar shakllanishidan orqada qolmoqda.

2. Qabul qilinayotgan qonunlar, me'yoriy hujjatlar va Prezident farmonlari bilan uning real amalga oshish o'rtasida nomunosiblik mavjud.

Mamlakatimiz taraqqiyoti, uning bozor munosabatlariga o'tishga, halqimiz moddiy farovonligini ta'minlashga qaratilgan juda ko'plab qonunlar, me'yoriy hujjatlar, Prezident farmonlari qabul qilingan. Ammo ularning real amalga oshuvi ehtiyojdan orqada qolmoqda.

3. Boshqaruvning sobiq sovet davridagi ma'muriy buyruqbozlik shaklining tugatilishi bilan bozor munosabatlariga mos ravishda boshqarishga asoslanadigan boshqaruv shaklining yuzaga kelishi o'rtasida nomutanosiblik mavjud. Mamlakatimiz bozor munosabatlariga tez o'tib bormoqda. Ammo, boshqaruvning ma'muriy buyruqbozlik shakli xamon ustivorlik qilmoqda. Hamon yuqoridan buyruq berish va pastda esa uni kutish, u bilan faoliyat ko'rsatish davom etmoqda.

4. Jamiyatning demokratiyalashuvi uchun yaratilgan imkoniyatlar, xuquqiy bazalar bilan ularni real hayotga aylanishi o'rtasida nomutanosiblik mavjud. Mamlakatimizda jamiyatni demokratiyalashuvi uchun xuquqiy baza va imkoniyatlar yaratilgan. Ammo, ularning real amalga oshuvchi mavjud ehtiyoj darajasidan orqada qolmoqda.

5. Yaratuvchilik jarayonida zarur bo'layotgan fidoyilik bilan unga beparvolik ruhiyati o'rtasidagi salbiy holat mavjudligi. Bugun har bir fuqaroning o'z moddiy farovonligini o'zi ta'minlashi mumkinligi, bu yo'lda o'zi fidoyilik ko'rsatishi zarurligini to'la tushunib etmayotganligini, yana davlat menga turmush farovonligini yaxshilaydi-degan qarashlarning mavjudligi va yuzaga kelgan bozor munosabatlari vaziyatini tushunib etmaslik unga beparvo bo'lish ruhiyati mavjudligi.

6. Milliy-ma'naviy tiklanish jarayoni bilan millatimiz ruxiyatiga mos kelmaydigan individualizm, boylik va mansabni xar narsadan ustun qo'yish, manmanlik, o'zgalarni nazar-pisand qilmaslik kabi illatlarning shakllanayotganlik jarayoni o'rtasida nomunosiblik kuchayib bormoqda.

7. Millatimiz tarixida ulkan ma'naviy qadriyatlar darajasiga ko'tarilgan ota-onaga mehr-muruvvat, qarindosh urug'chilikka sadoqat, mexr-shavqatlik bo'lish, munosabatlarda samimiylik bo'lish kabi qadriyatlar bilan bugun tobora kuchayayotgan poraxo'rlik, o'z mansabini suistemol qilish, o'zgalar xaqqiga xiyonat qilish kabi jirkanch harakatlarning kuchayishi ota-ona, qarindosh urug'chilik kabi munosabatlaridagi salbiy holatlar o'rtasida nomunosiblik vujudga kelmoqda.

8. Sobiq sho'rolar davrida dunyoqarash qoldiklari bilan shakllanayotgan yangi mustaqillik, milliy manfaat, milliy taraqqiyot kabi dunyoqarash o'rtasida ham nomutunosiblik mavjud. Hamon, eski tuzumni qo'msayotgan uni tashviqot qilayotgan, uning manfaatlarini angelayotgan insonlar mavjud. Bu ham nomutunosiblikning bir ko'rinishi hisoblandi.

Ana shu nomutunosibliklarni tugatishning kuyidagi omillari ham mavjuddir.

Birinchidan. Mamlakat iqtisodiy, ijtimoiy-siyosiy hayotini erkinlashtirish;

Ikkinchidan. Qonunning har qanday manfaatlardan ustivorligini ta'minlash;

Uchinchidan. Bozor munosabatlari talablariga javob beradigan islohotlar, tadbirkorlik, ishbilarmonlik, mulkchilikning turli shakllari kabilarni rivojlanishini jadallashtirish;

Turtinchidan. Davlat xokimiyati faoliyati ustidan xalq nazoratini ta'minlash, uning boshqaruvini o'z qo'lga olishiga erishish, demokratik jarayonlar rivojlanishi uchun keng imkoniyatni vujudga keltirish;

Beshinchidan. Milliy tiklanish jarayonlarini chuqurlashtirish, milliy-ma`naviy salohiyatini o`z zaminlarimiz asosida rivojlantirish, yoshlar ongi va qalbida Vatanparvarlik, millatparvarlik va umuminsoniylik qadriyatlarini mustaxkamlash kabilardir.

Ana shu vazifalarni izchillik bilan amalga oshirish millatimiz va mamlakatimizni yuksak taraqqiyotga olib boruvchi o`zbek «modeli»ning reallik to`la aylanishi imkonini beradi.

Prezidentimiz ta`kidlaganidek, «Biz yangi hayot» yangi jamiyat barpo etish yo`lidagi islohotlarimizni, o`zgartirishlarni kimlargadir yaxshi ko`rinish, kimlardandir sadaqa undirish uchun emas, balki bu ishlarni avvalo xalqimiz manfaatlariga to`la javob bergani uchun amalga oshirmoqdamiz va kelajakda ham bunday qarash va intilishlardan qaytmaymiz.

Prezidentimiz bu kontseptual g`oyasi, milliy istiqlolimizni mustahkamlash, mamlakatimizni taraqqiy qildirishning, uning jahonning rivojlangan mamlakatlari darajasiga ko`tarilishining nazariy va amaliy asosi bo`lib qoladi va halqimizning yaratuvchilikdagi faolligining oshishiga o`zining ta`sirini o`tkazib boraveradi.

Mustaqil O`zbekiston huquqiy demokratik davlat qurilishining o`ziga xos yo`lini, ya`ni jahonda e`tirof etilgan «o`zbek modeli»ni tanlagan. O`tgan yillar ichida har jihatdan qo`lga kiritgan yutuqlarimiz bilan fahrlansak arziydi. Ana shu muvaffaqiyatlarda mustaqil taraqqiyotimizning tub manfaat va maqsadlarini ifodalovchi g`oyalar tizimi - milliy mafkura ham muhim rol` o`ynamoqda.

Zero, har bir davlat, jamiyat o`z oldiga maqsad qilib qo`ygan vazifani amalga oshirish, barcha ijtimoiy sinflar, tabaqalar, millatlar, turli diniy e`tiqod vakillarini birlashtirish uchun ma`lum bir mafkurani tanlaydi. Insonparvar, demokratik jamiyat va huquqiy davlat o`z faoliyatida jamiyatdagi barcha ijtimoiy kuchlarning umumiy manfaatlarini ko`zda tutib ish ko`radi, oqibatda muxolif ijtimoiy guruhlar, siyosiy partiyalar o`zaro kurashmaydilar. Negaki, ular jamiyat umummafkurasi asosida ish yuritadilar va demokratiya qoidalariga rioya qilib, har bir masalani o`zaro bahs-munozara, fikrlashuv asosida hal etadilar. Chunki, har qanday davlat va jamiyatda demokratik tartib-qoidalar buzilsa, huquqiy normalar paymol etilsa, u albatta

inqirozga yuz tutishini tarix isbotlagan. Jumladan, fashistlar Germaniyasi, Italiya, Sobiq SSSR, Afg'oniston, Iroq bunga yorqin misoldir.

Demokratik huquqiy davlat qurilishida mafkuraning ahamiyati kattadir. Prezidentimiz I.Karimovning asarlarida asoslab berilgan nuqtai nazar va g'oyalar milliy mafkuraning asosi sifatida e'tirof etilmoqda. Ya'ni, bu mafkura xalqimizning tarixini, axloqini, turmush tarzini, qadriyatlarini, falsafasini, badiiy didini, diniy ta'limotlarini o'ziga chuqur singdirgan.

Huquqiy demokratik davlat va erkin fuqarolik jamiyatini barpo etish milliy mafkuradagi asosiy maqsad bo'lib, unga Vatan ravnaqi, yurt tinchligi, xalq farovonligi, komil inson, ijtimoiy hamkorlik, millatlararo totuvlik, diniy bag'rikenglik g'oyalarini insonlar ongiga singdirish bilan erishish mumkin. Buning uchun, avvalo, har bir fuqaroning jamiyatdagi o'z o'rnini, huquq va burchlarini chuqur anglashi g'oyat muhim ahamiyatga ega.

Umuman insoniyat tarixiy taraqqiyoti tajribasi, xususan mustaqil O'zbekiston rivojlanishining «o'zbek modeli» teran ilmiy-falsafiy tafakkur natijasidir. Darhaqiqat, ijtimoiy-siyosiy fikrlar tarixida qiyosi bo'lmagan «besh tamoyil»ning ishlab chiqilishi va izchil amalga oshirilishi umuminsoniyat tsivilizatsiyasi taraqqiyotini muhim nazariy xulosalar va amaliy tajribalar bilan boyitishga olib keldi.

Biz bu tamoyillarning yurt tinchligi, Vatan ravnaqi, xalq farovonligi g'oyasi bilan bog'liqlik jihatlarini ko'rib chiqadigan bo'lsak, ularning mavjudligi va rivojlanishidagi ob'ektiv-sub'ektiv omillar hamda shart-sharoitlari birligi yaqqol namoyon bo'ladi.

Birinchidan, iqtisodiyotning siyosatdan ustuvorligi tamoyili, yurt tinchligi, Vatan ravnaqi, xalq faravonligini ta'minlaydigan ijtimoiy-siyosiy omillar tarkibidagi iqtisodiy determinizm g'oyalaridan tubdan farq qiladi. Zero, mustaqillikka erishgandan keyin mamlakat oldida turgan vazifalar tizimi va ularni hal qilish ketma-ketligi nuqtai nazaridan iqtisodiyotni rivojlantirish, birinchi navbatda kun tartibiga qo'yildi. Chunki, iqtisodiyotni mustabid tuzumdan meros qolgan totalitarizm, volyuntarizm, sub'ektivizmga asoslangan hukmron kommunistik g'oya va mafkuraning, siyosiy tizimning iskanjasidan xalos qilmasdan, Vatan ravnaqini, yurt

tinchligini, xalq farovonligini ta`minlaydigan demokratik islohotlarni amalga oshirish mumkin emas edi.

Islohotlarning birinchi bosqichida O`zbekistonning milliy tarixiy taraqqiyot xususiyatlarini, demografik-etnografik, madaniy sturukturasini, ishlab chiqarishning mustabid tuzum sharoitida shakllangan tarkibiy tuzilishini hap tomonlama e`tiborga olib, iqtisodiyotni erkinlashtirishdan iborat islohotlar — ijtimoiy-siyosiy munosabatlarni jamiyatning ob`ektiv qonuniyatlari asosida tashkil qilishi, unda inson omilining rolini oshirish - barqaror rivojlanishning zaruriy sharti edi. Bunda «eng muhim ustuvor masala - bu kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning jadal rivojlanishini har tomonlama qo`llab-quvvatlash, shu asosda aholi bandligini va farovonligini oshirish muammolarini hal etishdan ibortdir». (Каримов И. А. Демократик ҳукукий давлат, эркин иқтисодиёт талабларини тўлиқ жорий этиш, фуқаролик жамияти асосларини қуриш-фаровон ҳаётимиз гаровидир. Жаиятимизни эркинлаштириш, ислохотларни чуқурлаштириш, маънавиятимизни юксалтириш ва халқимизнинг ҳаёт даражасини ошириш — барча ишларимизнинг мезони ва мақсадидир. Т.15. —Т.: Ўзбекистон, 2007. — Б.199.)

Bu sohada qo`lga kiritilgan muvaffaqiyatlar keyingi yillarning rejalarini tuzish, ularni amalga oshirishning real imkoniyatlarini qidirib topishni taqozo qilmoqda. 2008 yilda «kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni yalpi ichki mahsulot tarkibidagi ulushini 48 foizga, 2010 yilga borib esa, 50-52 foizga, xizmat ko`rsatish sohasining salmog`ini tegishli ravishda 45 va 49 foizga etkazish uchun bugun bizda barcha asoslarimiz bor. 2010 yilda yangi tashkil etilayotgan ish o`rinlarini kasanachilik asosida 250 mingtaga etkazish» (Каримов И.А. Инсон манфаатлари устуворлигини таъминлаш — барча ислохот ва ўзгаришларимизнинг бош мақсадидир. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг 2007 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2008 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасидан: «Халқ сўзи», 2008 йил 9 феврал.) ko`zda tutilmoqda.

Umumlashtirib aytganimizda, bozor iqtisodiyoti munosabatlariga tadrijiy-evolyutsion yo'l bilan o'tish jarayonida, yurt tinchligi, Vatan ravnaqi, xalq farovonligi g'oyasini amalga oshirish quyidagi xulosalarga asos bo'ladi: 1) O'zbekistonda jamiyat taraqqiyotining mahalliy shart-sharoitlarini, millat mentaliteti xususiyatlarni e'tiborga olib, bosqichma-bosqich, tadrijiy amalga oshirilishi millat va umuminsoniyat manfaatlariga mos keladi; 2) ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy-ma'naviy sohalar islohotidagi tadrijiylik sustkashlik, inertlik emas, balki yangi jamiyat qurilishining strategik maqsadlaridan kelib chiqqan taktikadir; 3) O'zbekiston tanlagan taraqqiyot yo'li istiqboliga xalqimizning chuqur ishonchi, e'tiqodi va uni amalga oshirishdagi fidoiyligi Vatan hamda millat ravnaqining asosiy kafolatidir; 4) O'zbekistonning bozor iqtisodiyoti munosabatlariga bosqichma-bosqich, tadrijiy yo'l bilan o'tishdagi yutuqlari, tajribalari jahon jamoatchiligining diqqat-e'tiboriga sazavor bo'lmoqda.

G'oyaviy ta'sirlarga qarshi profilaktik ishlarning mazmunini, shakl va uslublarini, muhitning yoshlarga ta'sirini tadqiq qilish zaruriyati quyidagilarni talab qilmoqda:

- g'oyaviy ta'sirlarga qarshi dasturlarni yaratish va amalga oshirishda umumiy tamoyillarga e'tiborga qaratishni;
- g'oyaviy tarbiya jarayonida tizimli va differentsial yondoshuvni;
- barcha jarayonlarni uzviy bog'lovchi monitoring tizimini yaratishni;
- yangi texnologiyalarni jadal qo'llash va tezkorlikda aprobatsiyadan o'tkazishni talab qilmokda.

ADABIYOTLAR:

1. *O`zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. –T.: 2008.*
2. *Karimov I. A. Jaiyatimizni erkinlashtirish, islohotlarni chuqurlashtirish, ma`naviyatimizni yuksaltirish va xalqimizning hayot darajasini oshirish – barcha ishlarimizning mezoni va maqsadidir. T.15. –T.: O`zbekiston, 2007. –B.199.*
3. *Karimov I.A. Inson manfaatlari ustuvorligini ta`minlash – barcha islohot va o`zgarishlarimizning bosh maqsadidir. O`zbekiston respublikasi Prezidenti Islom Karimovning 2007 yilda mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish yakunlari va 2008 yilda iqtisodiy islohotlarni chuqurlashtirishning eng muhim ustuvor yo`nalishlariga bag`ishlangan Vazirlar Mahkamasi majlisidagi ma`ruzasidan: «Xalq so`zi», 2008 yil 9 fevral.*
4. *Karimov I. A. Yuksak ma`naviyat – yengilmas kuch. –T.:“Ma`naviyat”, 2008. –B. 108.*
5. *Berdyayev N. Duxovniy krizis intelligentsii. SPb., 1909. –S.92.*
6. *Karimov I. A. Biz kelajagimizni o`z qo`limiz bilan quramiz. T.7. –T.: 1999 –B.373, 374, 379, 381,*
7. *Milliy istiqlol g`oyasi: asosiy tushuacha va tamoyillar. — T.: O`zbekiston, 2001. – B. 51-52.*
8. *O`zbekiston Respublikasi Prezidentining “Milliy g`oya targ`iboti va ma`naviy-ma`rifiy ishlar samaradorligini oshirish to`g`risida”gi Qarori.-«Xalq so`zi». 2006 yil, 26 avgust.*
9. *Karimov I. A. Ozod va obod vatan, erkin va farovon hayot – pirovard maqsadimiz.T. 8. –T. : O`zbekiston, 2000.*
10. *Milliy istiqlol g`oyasi: asosiy tushunchalar, tamoyillar va atamalar (qisqa izohli tajribaviy lug`at) -Toshkent, 2002.*